АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

3 січня 2025 року Хмельницький №72/01-р/к

Справа № 72/71-24

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітенту України розглянувши матеріали справи № 72/71-24 про порушення Хмельницькою міською радою законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Другого відділу досліджень і розслідувань Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 2 грудня 2024 року № 72-03/300-п,

ВСТАНОВИЛА:

1. **ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ**

(1) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення) від 23 серпня 2024 року №72/95-рп/к розпочато розгляд справи №72/71-24 відносно Хмельницької міської ради ([redacted]), дії якої полягають у встановлені в Положенні про порядок встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького, що затверджене рішенням тридцять другої сесії Хмельницької міської ради №15 від 25.12.2013, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання некомунальної форми власності щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, містять ознаки порушення, передбаченого абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлювались не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів і надання послуг в об'єктах торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького.

(2) Листом від 27.08.2024 року №72-02/2194е копію розпорядження адміністративної колегії Південно-Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України №72/95-рп/к від 23 серпня 2024 року було надіслане Хмельницькій міській раді на юридичну адресу.

2. **ВІДПОВІДАЧ**

(3) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 727 р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Хмельницької області» місто Хмельницький є адміністративним

центром Хмельницької міської територіальної громади. Хмельницька міська рада (далі – Міська рада) є повноважним представником Хмельницької міської територіальної громади, до якої входять населені пункти: с. Бахматівці, с. Березове, с. Богданівці, с. Велика Калинівка, с. Водички, с. Волиця, с. Давидківці, с. Іванківці, с. Івашківці, с. Климківці, с. Колибань, с. Копистин, с. Мала Колибань, с. Малашівці, с. Масівці, с. Мацьківці, с. Олешин, с. Пархомівці, с. Пирогівці, с. Прибузьке, м. Хмельницький, с. Черепівка, с. Черепова, с. Шаровечка.

[redacted] Міська рада є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи – [redacted]. Місцезнаходження юридичної особи: [redacted]

(5) У відповідності до положень статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон), Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє Хмельницьку міську територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

(6) Міська рада уповноважена розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

(7) Враховуючи положення статті 5 Закону Хмельницька міська рада входить до системи місцевого самоврядування.

(8) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема, органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

(9) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Міської ради із суб'єктами господарювання.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(10) Відповідно до статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

(11) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

(12) Статтею 30 Закону визначено повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.

(13) Так, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, такі повноваження:

- власні (самоврядні) - встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад (підпункт 9 пункту «а» статті 30 Закону);
- делеговані - встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності (підпункт 4 пункту «б» статті 30 Закону).

(14) Пунктом 13 Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833, передбачено, що:

- режим роботи торгівельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства;
- для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи **встановлюється суб'єктом господарювання** за домовленістю з їх адміністрацією.

(15) Пунктом 19 Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зав'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369 зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.1996 за № 372/1397 (із змінами), визначено, що режим роботи об'єктів дрібнороздрібної торговельної мережі **встановлюється суб'єктом господарювання самостійно**, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.

(16) Особливості продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів ресторанного господарства визначені:

- Правилами роздрібної торгівлі непродовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами», зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 за № 1257/14524,
- Правилами роздрібної торгівлі продовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2002 № 185 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами», зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 23.07.2003 за № 628/7949,
- Правилами роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 № 219 «Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за № 680/6968.

(17) Відповідно до частини шостої статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» сільські, селищні, міські ради затверджують правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій (курортні, лікувально-оздоровчі, рекреаційні, заповідні тощо) установлюються заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також установлюється порядок проведення салютів, феєрверків, інших заходів із використанням вибухових речовин і піротехнічних засобів.

(18) Згідно з частиною другою та третьою статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» шум на захищених об'єктах (в тому числі жилих будинках і прибудинкових територіях) при здійсненні будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівнів, установлених санітарними нормами для відповідного часу доби.

(19) У нічний час, із двадцять другої до восьмої години на захищених об'єктах забороняються гучний спів і викрики, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.

(20) Разом з тим, передбачені частиною другою та третьою статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» вимоги щодо обмеження певних видів діяльності, які супроводжуються шумом, не поширюються, зокрема, на:

- здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, які супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, які супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень

(21) Крім того, відповідно до частини сьомої статті 32 «Про систему громадського здоров'я» органи місцевого самоврядування затверджують правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій (зокрема курортних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних, заповідних) встановлюють заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також визначають порядок проведення заходів з використанням вибухових речовин та/або піротехнічних виробів.

(22) Згідно з частиною другою статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я» шум на захищених об'єктах під час здійснення будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівні, встановлені державними медико-санітарними нормативами для відповідного часу доби.

(23) Відповідно до частини третьої статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я» на захищених об'єктах із 22 години до 8 години забороняються гучний спів і гучні вигуки, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.

(24) Разом з тим, передбачені частиною другою та третьою статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я» щодо додержання тиші та обмеження певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються, зокрема, на здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень.

(25) Режим роботи **закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування населення**, що **не належать** до комунальної власності відповідних територіальних громад, **встановлюється суб'єктами господарювання самостійно**.

(26) При цьому орган місцевого самоврядування звертається до суб'єкта господарювання з метою погодження режиму роботи, а не навпаки.

(27) Аналогічна позиція Державної регуляторної служби України, про що зазначено на офіційному вебсайті за посиланням https://www.drs.gov.ua/press-room/ vymogy-oms-shhodo-pogodzhennya-rezhymu-roboty-kafe-ta-magazyniv-bezpidstavni/, згідно з якою:

- механізм надання такої послуги як погодження режиму роботи є надуманим та не регламентованим законодавчо, а прийняття актів, які його запроваджують, не відповідає чинному законодавству України;
- підприємці мають право самостійно встановлювати режим роботи й не зобов'язані погоджувати його з жодними органами (крім окремих випадків, встановлених законом);
- важливим є той факт, що органи місцевого самоврядування встановлюють режим роботи «за погодженням з власниками», а не навпаки.

(28) В доповнення вищеназваному варто відмітити, що Державна регуляторна служба України листом від 16.02.2021 за №658/0/20-21 (згідно інформації з сайту https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2021/02/Hmelnytska-rada.pdf) проінформувала Хмельницьку міську раду, що рішення тридцять другої сесії Хмельницької міської ради №15 від 25.12.2013 р. «Про затвердження Положення про порядок встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького» (далі - Рішення №15) містить ознаки невідповідності вимогам чинного законодавства, суперечить принципам державної регуляторної політики визначеним статтею 4 Закону України від 11.09.2003 №1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі Закон №1160) та зазначила, що законами та іншими нормативно-правовим актами України, відповідно до яких розроблено Рішення №15, не передбачено повноважень органів місцевого самоврядування щодо додаткового врегулювання питань встановлення режимів роботи підприємств торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг шляхом затвердження будь-яких положень чи порядків.

(29) Одночасно, Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» встановлений вичерпний перелік документів дозвільного характеру, погодження щодо режиму роботи не закріплено вказаним законом, а відтак і **вимоги щодо його отримання є безпідставними.**

4. ОЦІНКА ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

(30) Управління торгівлі Хмельницької міської ради листом від 02.07.2024 №2754-02-22-24 (вх. від 05.07.2024 №72-01/1686) повідомило, що в період з 01.06.2023 по 01.06.2024 на території Хмельницької міської територіальної громади діяло та чинне на теперішній час Рішення №15 Хмельницької міської ради.

(31) Пунктом 1 Рішення №15 Хмельницької міської ради затверджено Положення, яке визначає порядок встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького (далі – Положення).

(32) Згідно з пунктом 3 Рішення №15, дане рішення є обов'язковим для виконання усіма суб'єктами господарювання, що здійснюють підприємницьку діяльність у сфері торгівлі, ресторанного господарства та побутового обслуговування населення усіх форм власності, на яких поширюється дія Положення і які розташовані або здійснюють свою діяльність в місті Хмельницькому.

(33) Пунктом 1.3 Положення визначено, що дія Положення поширюється на **всіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності,** які відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та Національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності» здійснюють діяльність у сфері торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг в об'єктах, визначених Національними стандартами України «Роздрібна та оптова торгівля».

(34) Відповідно до пункту 2.1 Положення режим роботи об'єктів в період з 08.00 до 22.00 встановлюється за декларативним методом. Про такий режим роботи об'єкта суб'єкт господарювання лише письмово повідомляє управління торгівлі Хмельницької міської ради (надалі – Управління) за формою згідно з додатком 1. Декларація подається до Центру надання адміністративних послуг.

(35) Таким чином, якщо суб'єкт господарювання погоджується з режимом роботи який встановлений Хмельницькою міською радою, він подає лише письмове повідомлення.

(36) Відповідно до пункту 2.2. Положення для встановлення режиму роботи об'єкта в інший час, ніж передбачено пунктом 2.1 Положення, суб'єкт господарювання подає заяву в центр надання адміністративних послуг за формою згідно з додатком 2.

(37) Заява повинна обов'язково містити обґрунтування зручності для населення запропонованого режиму роботи (відсутність підприємств, які надають аналогічні послуги на певній території міста або місті в цілому, задоволення потреб населення у продуктах харчування та товарів першої необхідності тощо).

До заяви додаються копії наступних документів:

- договору на охорону об'єкта, підтримання на об'єкті і прилеглій до нього території громадського порядку;
- протоколу проведення досліджень шумового навантаження (для закладів ресторанного господарства);
- що підтверджують факт встановлення на об'єкті камер внутрішнього та зовнішнього відеоспостереження;
- про підтвердження можливості суб'єкта господарювання проводити певні дії щодо здійснення господарської діяльності в конкретному приміщенні (свідоцтво про відповідність збудованого об'єкта проектній документації, вимогам державних стандартів, будівельних норм та правил або акт державної технічної комісії про приймання в експлуатацію, технічний паспорт на нежитлове приміщення);
- письмова згода інших співвласників та/або орендарів приміщення на встановлення режиму роботи об'єкта (за їх наявності) ;
- декларації відповідності матеріально-технічної бази об'єкта вимогам законодавства/дозволу на розміщення об'єкту торгівлі чи побуту.

У разі відсутності обґрунтування зручності для населення запропонованого режиму роботи та/або неподання документів, які передбачені цим Положенням, **заява залишається без розгляду**, про що суб'єкт господарювання повідомляється письмово.

Про встановлення режиму роботи об'єктів виконавчим комітетом приймається рішення, яке доводиться Управлінням до відома суб'єкта господарювання особисто або шляхом направлення рекомендованого листа поштовим зв'язком.

(38) Отже, затверджене Хмельницькою міською радою Положення встановлює **обов'язок** для суб'єктів господарювання усіх форм власності (**в тому числі некомунальної**), що здійснюють діяльність в об'єктах торгівлі та ресторанного господарства та надання послуг, розташованих на території міста Хмельницького, звернутися з заявою та пакетом документів до Центру надання адміністративних послуг щодо отримання погодження режиму роботи та **підстави для відмови** чи зміни у встановленні такого режиму роботи об'єкту.

(39) Встановлення Хмельницькою міською радою у Положенні неправомірних вимог для суб'єктів господарювання **некомунальної форми власності** щодо **надання переліку документів** для встановлення їх режиму роботи (*заяви встановленого зразка, копії договору на охорону об'єкта, підтримання на об'єкті і прилеглій до нього території громадського порядку; копії протоколу проведення досліджень шумового навантаження (для закладів ресторанного господарства); копії документів, що підтверджують факт встановлення на об'єкті камер внутрішнього та зовнішнього відеоспостереження; копії свідоцтв про відповідність збудованого об'єкта проектній документації, вимогам державних стандартів, будівельних норм і правил або копій актів державної технічної комісії про приймання в експлуатацію, технічний паспорт на нежитлове приміщення); копії письмової згоди інших співвласників та/або орендарів приміщення на встановлення режиму роботи об'єкта (за їх наявності); копії декларації відповідності матеріально-технічної бази об'єкта вимогам законодавства/дозволу на розміщення об'єкту торгівлі чи побуту*), а також **підстав для відмови у погодженні такого режиму роботи** (*відсутності обґрунтування зручності для населення запропонованого режиму роботи та/або не подання документів, які передбачені цим Положенням*), створює бар'єри вступу на ринок нових суб'єктів господарювання, що, в свою чергу, може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт в об'єктах торгівлі та сфери послуг на території міста Хмельницький.

(40) Під обмеженням конкуренції розуміють поведінку органу місцевого самоврядування, яка обмежує можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.

(41) В той же час, необхідно звернути увагу на те, що наявність (відсутність) вищевказаних документів щодо встановлення режиму роботи відповідного об'єкта жодним чином не має впливу на режим роботи в об'єктах торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг.

(42) Також, слід відмітити, що суб'єкти господарювання, які не погоджуються із встановленим Хмельницькою міською радою режимом роботи з 08:00 до 22:00 зобов'язані в обов'язковому порядку подавити відповідну заяву та копії документів, а саме:

- договір на охорону об'єкта, підтримання на об'єкті і прилеглій до нього території громадського порядку;
- протокол проведення досліджень шумового навантаження (для закладів ресторанного господарства);
- документи, що підтверджують факт встановлення на об'єкті камер внутрішнього та зовнішнього відеоспостереження;
- документи про підтвердження можливості суб'єкта господарювання проводити певні дії щодо здійснення господарської діяльності в конкретному приміщенні (свідоцтво про відповідність збудованого об'єкта проектній документації, вимогам державних стандартів, будівельних норм та правил або акт державної технічної комісії про приймання в експлуатацію, технічний паспорт на нежитлове приміщення);
- письмова згода інших співвласників та/або орендарів приміщення на встановлення режиму роботи об'єкта (за їх наявності) ;
- декларацію відповідності матеріально-технічної бази об'єкта вимогам законодавства/дозволу на розміщення об'єкту торгівлі чи побуту.

(43) Згідно з інформацією, розміщеною на офіційному сайті приватного підприємства «ОХОРОННИЙ ХОЛДИНГ» (https://ohholding.com.ua/uk/price) станом на 31.01.2024 вартість послуг з охорони: магазинів, Мафів, ресторанів та кафе складає – 550 грн./міс.

(44) Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті Інтернет-магазину Control.ua (https://control.ua/ua/services/ustanovka-videonabludeniya) станом на 06.08.2024 вартість комплекту до 2-х камер - від 3 545 грн., з монтажем - від 4 545 грн. Ціна залежить від конкретного завдання і необхідних комплектуючих.

(45) Крім того, отримання письмової згоди інших співвласників та/або орендарів приміщення на встановлення режиму роботи об'єкта; декларації відповідності матеріально-технічної бази об'єкта вимогам законодавства/дозволу на розміщення об'єкту торгівлі чи побуту) потребує додаткового часу для отримання таких документів.

(46) Так, зокрема, згідно з Порталу електронних сервісів Мінекономіки (https://my.gov.ua/info/service/online-2/5085/details) реєстрація декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці складає 5 робочих днів.

(47) Тобто, виконання вимог Хмельницькою міською радою встановлених у пункті 2.2. Положення потребує від суб'єкта господарювання, як додатково часу, так і додаткових витрат коштів.

(48) Таким чином, подання визначених у пункті 2.2. Положення документів (*заяви встановленого зразка, копії договору на охорону об'єкта, підтримання на об'єкті і прилеглій до нього території громадського порядку; копії протоколу проведення досліджень шумового навантаження (для закладів ресторанного господарства); копії документів підтверджують факт встановлення на об'єкті камер внутрішнього та зовнішнього відеоспостереження; копії свідоцтво про відповідність збудованого об'єкта проектній документації, вимогам державних стандартів, будівельних норм та правил або копій актів державної технічної комісії про приймання в експлуатацію, технічний паспорт на нежитлове приміщення); копії письмової згода інших співвласників та/або орендарів приміщення на встановлення режиму роботи об'єкта (за їх наявності); копії декларації відповідності матеріально-технічної бази об'єкта вимогам законодавства/дозволу на розміщення об'єкту торгівлі чи побуту*), потребують від суб'єкта господарювання, що бажає здійснювати реалізацію товарів, надання послуг, додаткових витрат коштів та часу на виготовлення документів на погодження режиму роботи, що є додатковим бар'єром доступу до ринку торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг.

(49) При цьому, оскільки Положення є обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання, незалежно від форм власності, які здійснюють діяльність на території міста Хмельницького, суб'єкти господарювання **некомунальної форми власності** не могли відмовитися від проходження процедури встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького.

(50) Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

(51) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.

(52) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

(53) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями,

покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

(54) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(55) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.

(56) Недотримання органами влади та органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та відповідно до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

(57) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(58) Згідно з абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається дія, якою встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів, ціноутворення, формування програм діяльності та розвитку, розпорядження прибутком.

(59) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.

(60) Пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(61) Таким чином, дії Хмельницької міської ради, які полягають у встановлені в Положенні про порядок встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького, що затверджене рішенням тридцять другої сесії Хмельницької міської ради №15 від 25.12.2013, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання некомунальної форми власності щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, є порушенням, передбаченим абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлювались не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів і надання послуг в об'єктах торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

(62) У відповідь на подання з попередніми висновками у справі № 72/71-24 від 3 січня 2025 року № 72/03/300-п заперечень чи зауважень від Хмельницької міської ради не надходило.

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

(63) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

(64) Отже, дії Хмельницької міської ради, які полягають у встановлені в Положенні про порядок встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького, що затверджене рішенням тридцять другої сесії Хмельницької міської ради №15 від 25.12.2013, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання некомунальної форми власності щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, є порушенням, передбаченим абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлювались не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів і надання послуг в об'єктах торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12^1, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

Визнати дії Хмельницької міської ради [redacted], які полягають у встановлені в Положенні про порядок встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького, що затверджене рішенням тридцять другої сесії Хмельницької міської ради №15 від 25.12.2013, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання некомунальної форми власності щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, порушенням, передбаченим абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлювались не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів і надання послуг в об'єктах торгівлі, ресторанного господарства та надання послуг на території міста Хмельницького.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії
голова Відділення Олег ФЕДОРЧУК